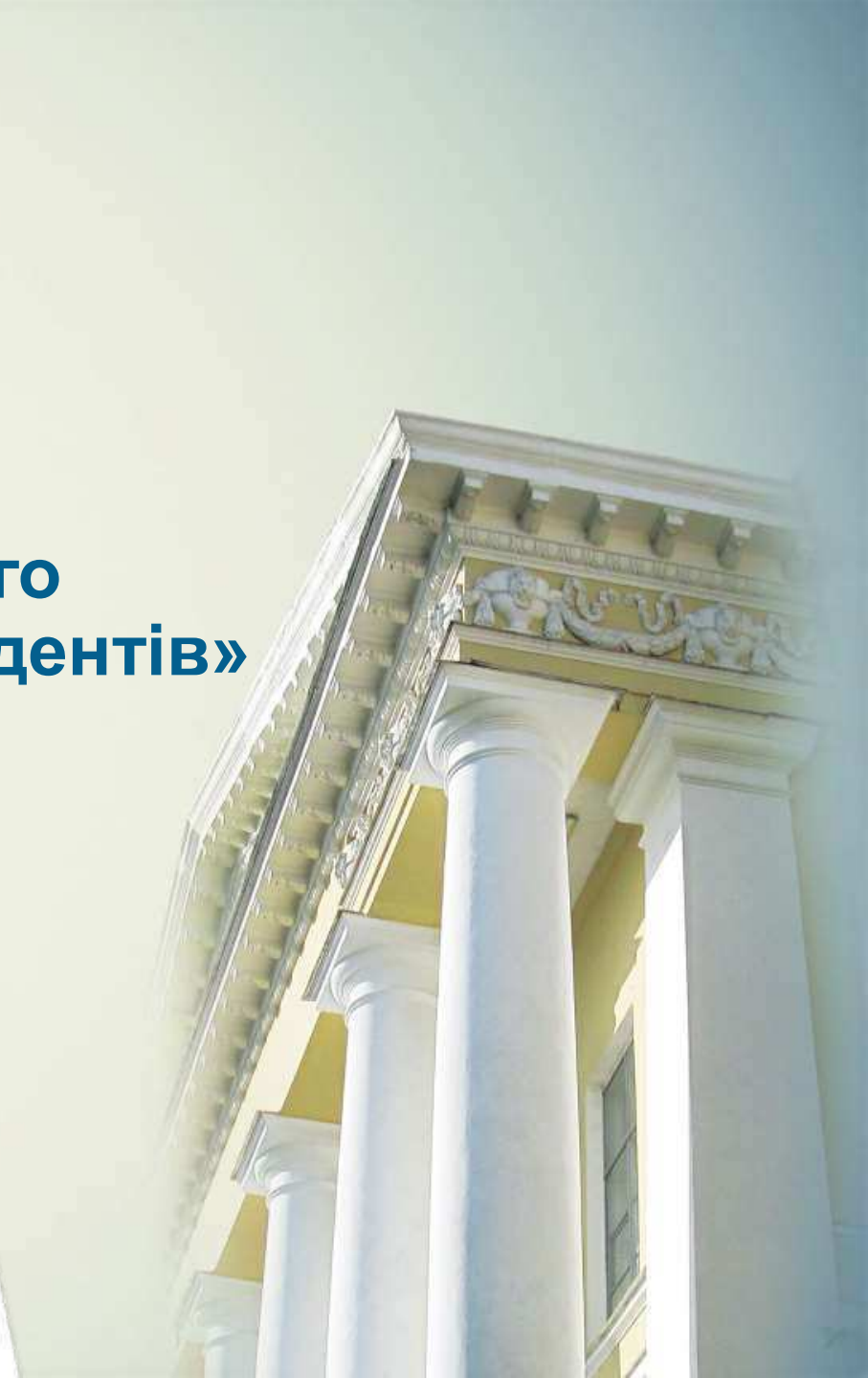

Результати щорічного соціологічного моніторингу «Освітній процес очима студентів» (під час воєнного стану)

2023-2024 навчальний рік
доповідачка: Олена ЯВОРСЬКА

м. Дніпро
2024

Організація соціологічного дослідження

- **Об'єктом** дослідження виступають здобувачі вищої освіти I та IV курсу НТУ «Дніпровська політехніка»;
- **Предметом** дослідження є думка студентів щодо освітнього процесу в університеті під час воєнного стану;
- **Мета** соціологічного моніторингу «Освітній процес очима студентів» полягає у фіксації та відстеженні за сукупністю показників ставлення студентів до навчального процесу в університеті, аналізі динаміки таких оцінок.

Задачі соціологічного дослідження

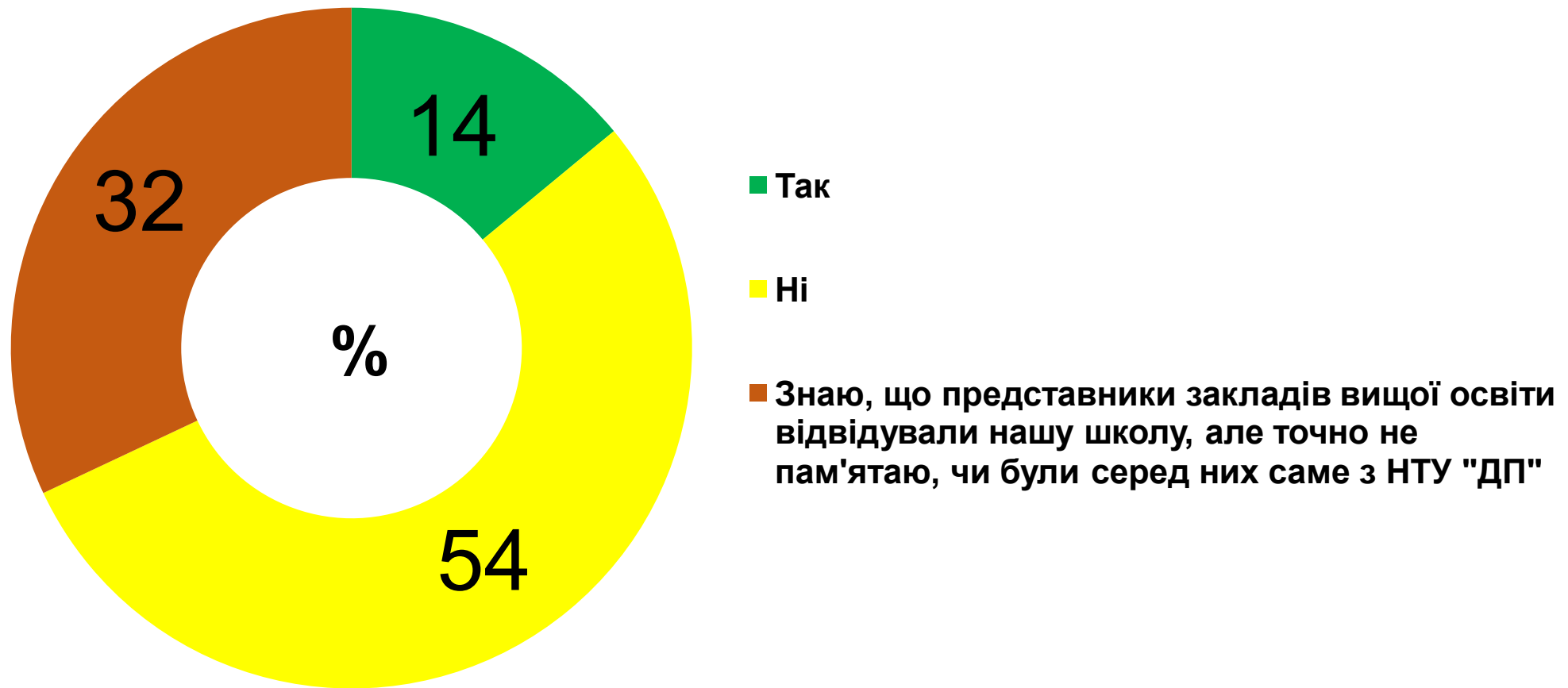
- Виявити мотивації вибору закладу вищої освіти, майбутньої спеціальності студентами університету;
- Встановити рівень задоволеності студентів якістю отримуваної в університеті освіти;
- Визначити ставлення студентів до різних складових освітнього процесу;
- Проаналізувати професійні наміри студентів.

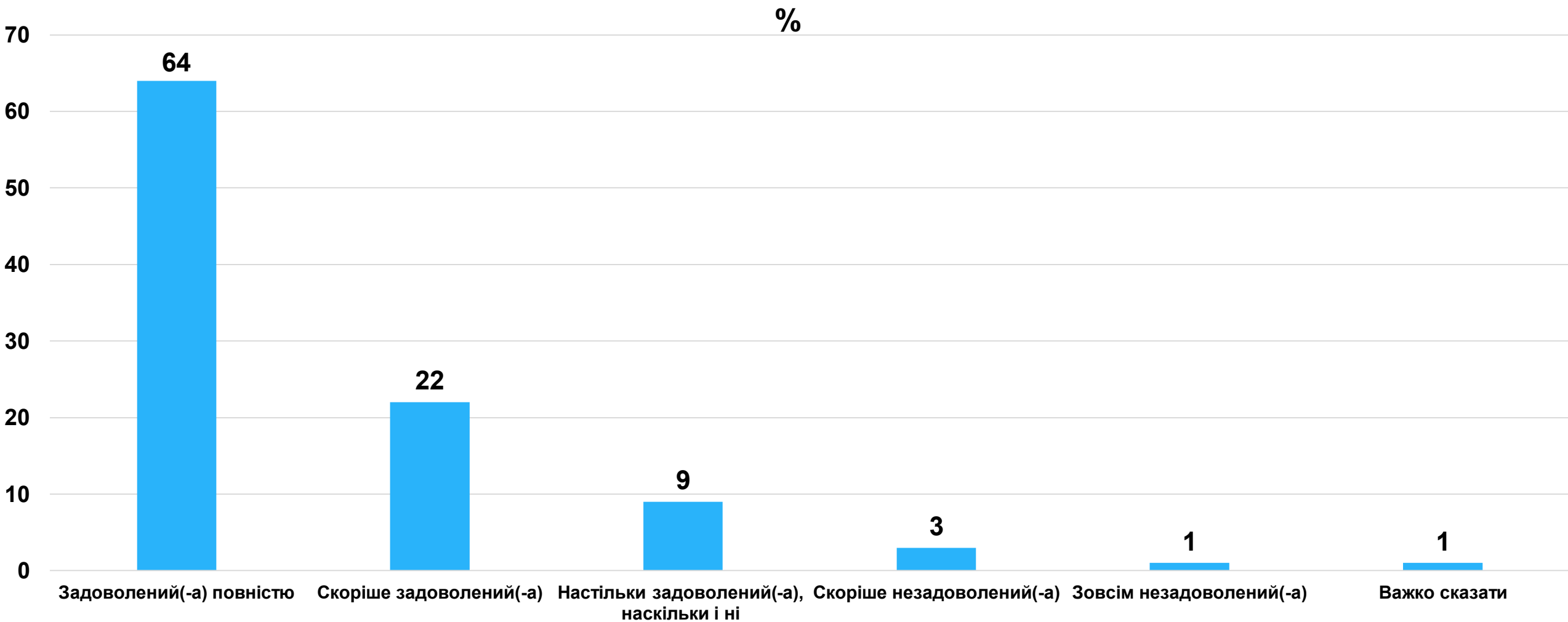

Рисунок 1 – розподіл відповідей студентів щодо факторів мотивації вибору закладу вищої освіти (респонденти могли обрати декілька варіантів, тому результати можуть перевищувати 100%)

Рисунок 2 – розподіл відповідей студентів щодо відвідування їх навчального закладу представниками НТУ “ДП” з профорієнтаційною метою

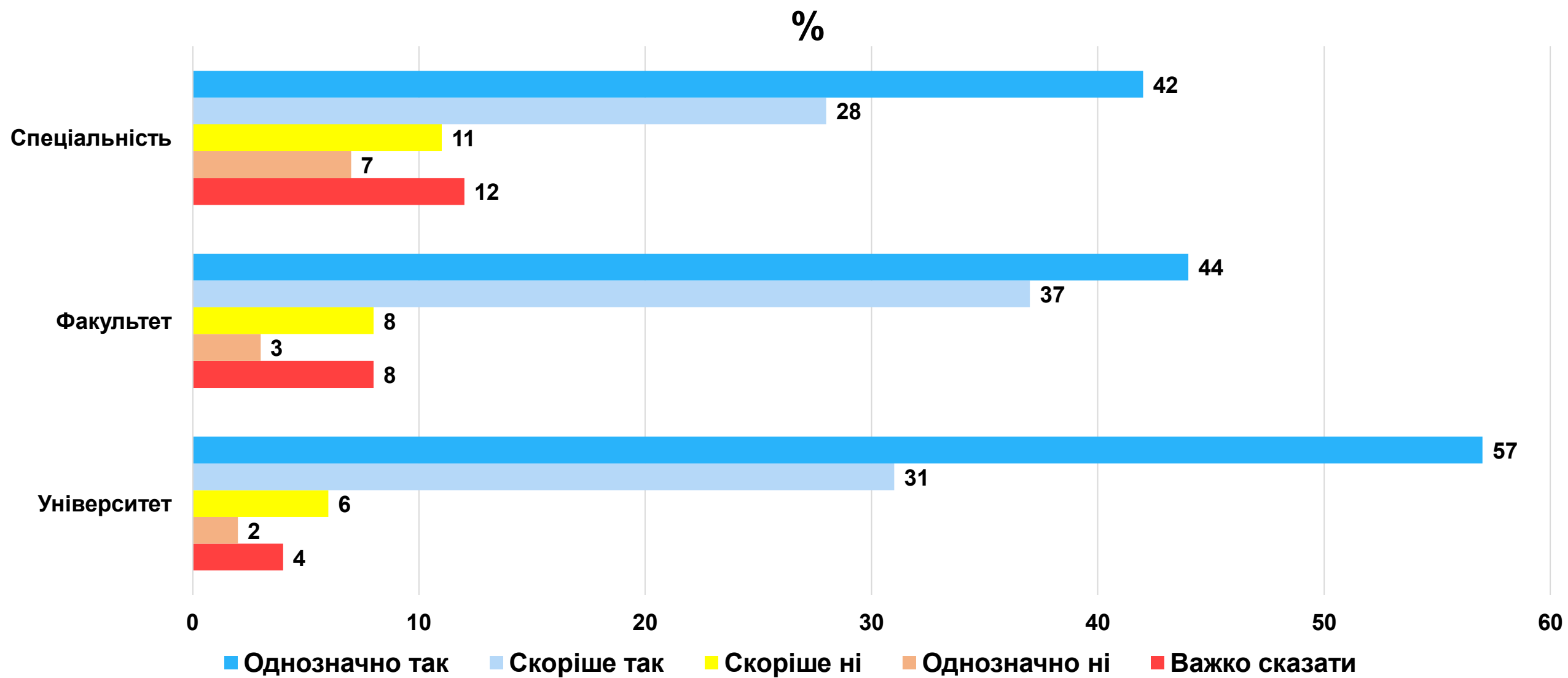
**Рисунок 3 – рівень задоволеності студентів якістю освіти в університеті
під час воєнного стану**

Причини незадоволеності якістю освіти в університеті під час воєнного стану (відповіді на відкрите питання) (орфографію та пунктуацію збережено)

- Питання не в якості освіти під час воєнного стану, а в загалі в якості освіти. Іспанська і французька підручники розроблені не для підлітків, а для дітей;
- Як на мене, деякі викладачі мають не в повній мірі задовільний рівень знань;
- Тому що весь час на дистанційці;
- Хотілось би мати більше офлайн занять;
- Дистанційне навчання, як на мене, має дві сторони: по-перше, так набагато краще та легше навчатись. Ти не обмежений у часі, маєш вибір, навчаєшся тоді коли у тебе є час та змога. ДО набагато легше поєднувати з роботою. По-друге, як негативна сторона ДО, це не вистачає комунікації з однолітками (викладачами, іншими студентами). Оскільки, я живу не в Дніпрі, то мені складно вирішувати деякі питання, якщо, наприклад, щось зробити терміново, або ж по навчанню щось вирішити, то потрібно просити одногрупників, які мешкають у Дніпрі. Також є тривожність через приліти по Дніпру, мені лячно їхати на захист та на екзамени влітку (але це так, побічні реакції більш).
- *Більшість опитаних студентів не вказала конкретних причин незадоволеності якістю освіти в університеті.*

Рисунок 4 – ставлення студентів щодо повторного вибору спеціальності, факультету та університету

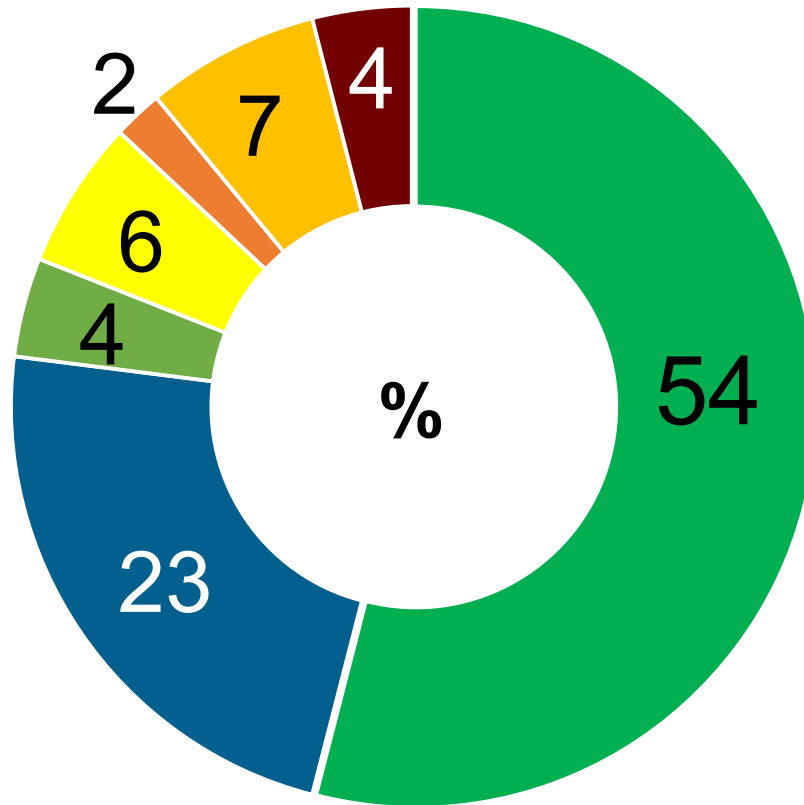

Рисунок 5 – фактори, що вплинули на вибір студентів щодо майбутньої професії (респонденти мали змогу обрати декілька варіантів, тому результати можуть перевищувати 100%)

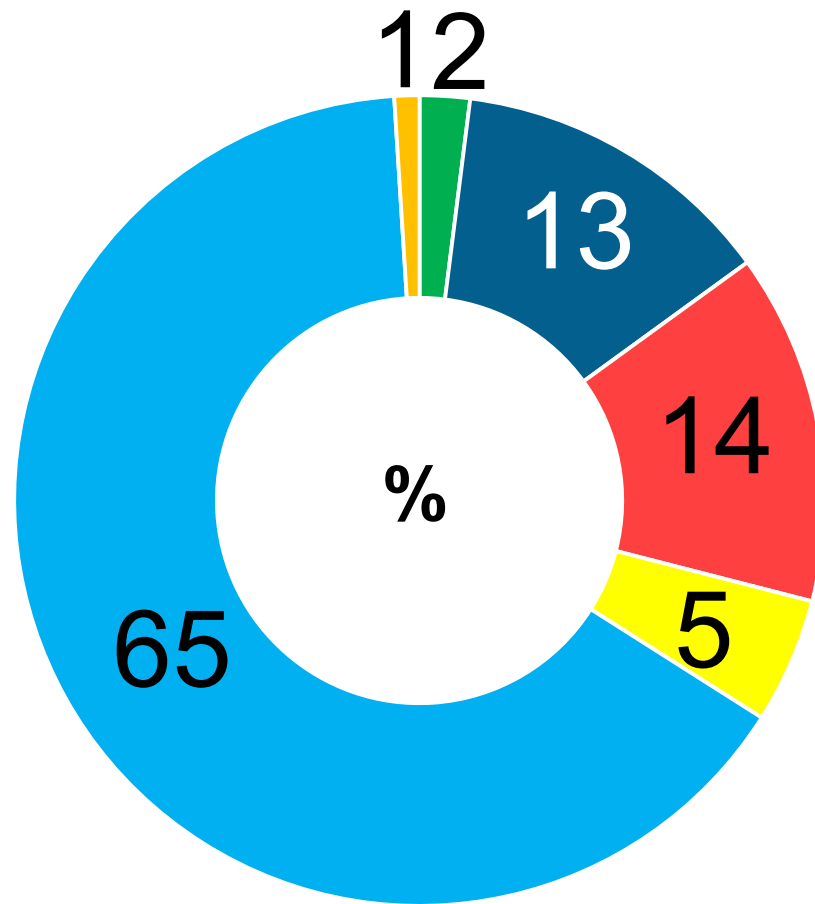
- Працювати за своєю спеціальністю
- Працювати за суміжною спеціальністю
- Отримати нову спеціальність
- Зайнятися діяльністю, що не вимагає глибокої освітньої підготовки
- Взагалі не працювати
- Виїхати за кордон
- Інше

Рисунок 6 – розподіл відповідей респондентів щодо намірів після завершення навчання в університеті

Рисунок 7 – чинники, які, на думку студентів, могли б сприяти підвищенню зацікавленості у навчанні

- Теоретичних знань
- Практичного досвіду
- Навичок професійної діяльності
- Уміння самостійно мислити
- Мені достатньо дає навчання в університеті
- Інше

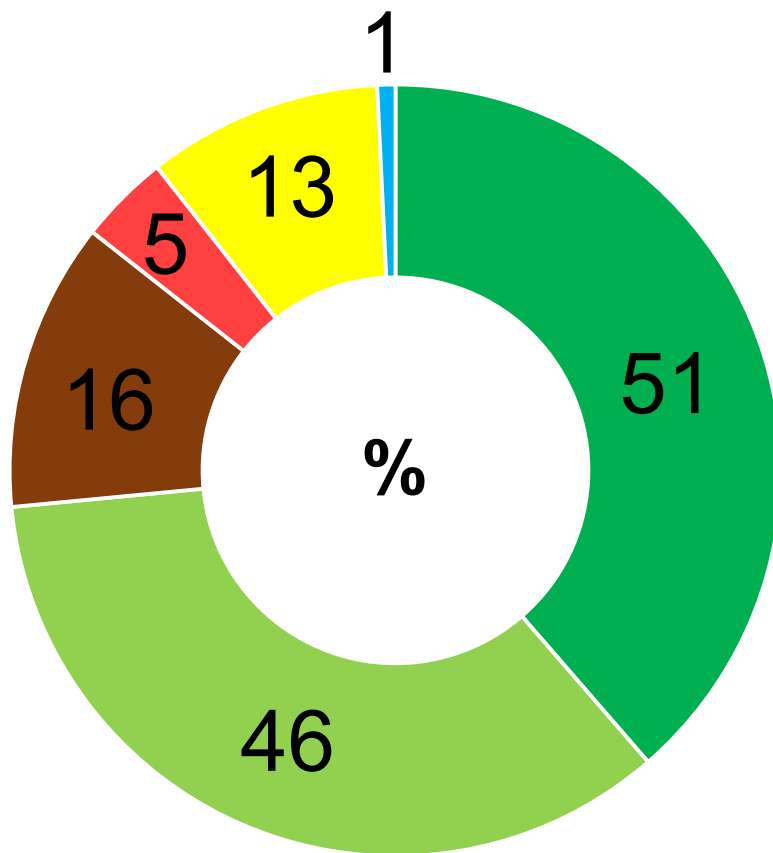
Рисунок 8 – елементи освітнього процесу, яких не вистачає студентам для більш якісного рівня навчання

Рисунок 9 – рівень умов для проведення освітнього процесу, які забезпечує університет під час воєнного стану

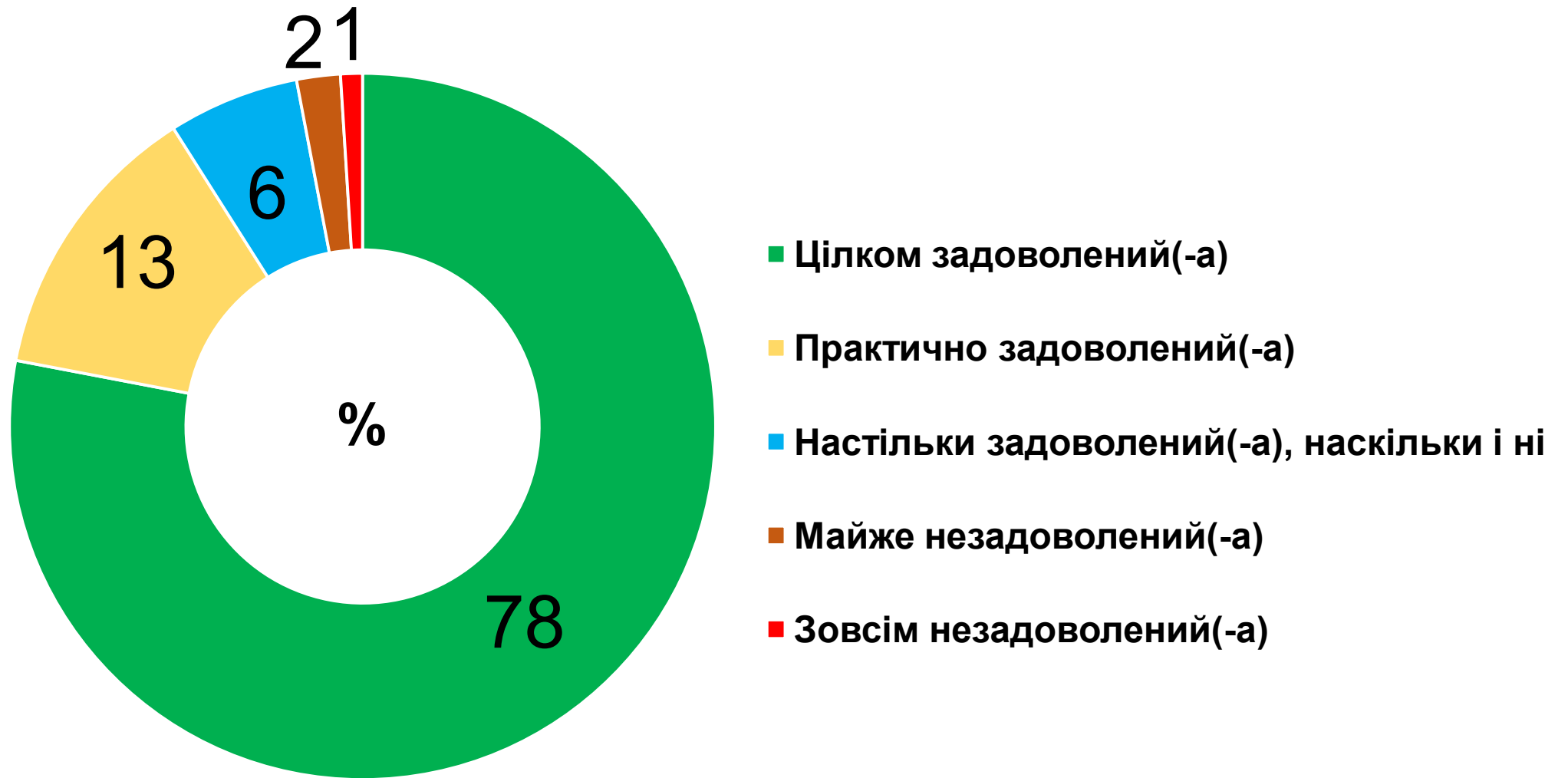

Рисунок 10 – розподіл відповідей студентів на запитання стосовно того, чи зверталися вони протягом війни до соціально-психологічної служби Університету

- В мене все добре
- Маю несуттєві проблеми
- Маю суттєві проблеми з психологічним станом
- Маю суттєві проблеми з фізіологічним станом
- Маю суттєві матеріально-побутові проблеми
- Інше

Рисунок 11 – розподіл відповідей студентів на запитання стосовно їх стану (психологічного, фізіологічного тощо) (респонденти могли обрати декілька варіантів відповіді, тому результати можуть перевищувати 100%)

Рисунок 12 – розподіл відповідей серед респондентів на запитання щодо задоволеності якістю контенту, що забезпечує освітні компоненти на освітніх програмах, за якими навчаються студенти

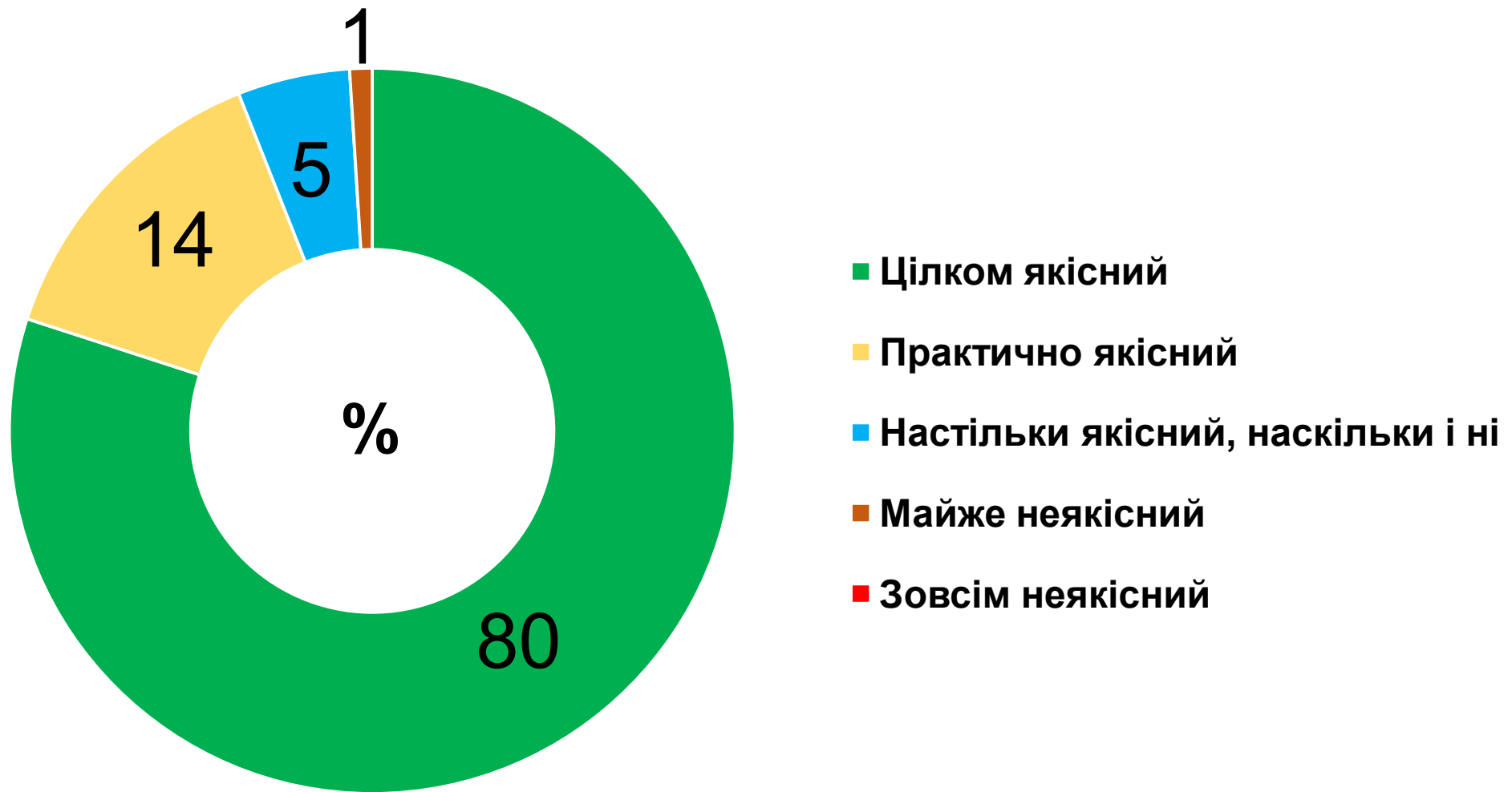

Рисунок 13 – розподіл відповідей серед студентів на запитання щодо рівня якості цифровізації освітнього процесу в Дніпровській політехніці

Умови, яких, на думку студентів, не вистачає для проведення освітнього процесу під час воєнного стану

- Більше цікавих занять, лекції з презентаціями для кращого засвоювання матеріалу;
- Очного навчання, більш професійної підготовки викладачів;
- Для мене важливо щоб хоча б 2 рази на тиждень заняття відбувались офлайн;
- Ремонт в лекційних та практичних залах університету. В більшості із них досі лишився інтер'єр та приладдя часів СРСР. Так, потроху ремонтні роботи проводяться, але мені здається, що для комфорту студентів цього поки недостатньо;
- Введення інтерактивної дошки замість зачитування або запису на папері;
- Очного навчання;
- Особисто мені не вистачає перебування в Україні, а так всього вистачає;
- Мабуть соціалізації, тому що ми онлайн, але це проблема сьогоднішнього часу;
- Якщо мова йдеться про Очне навчання - гарантії безпеки, нажаль зараз навіть вдома неможливо гарантувати свою безпеку.
- **Переважає більшість респондентів вказала, що усіх умов вистачає для проведення освітнього процесу під час воєнного стану.**

Рисунок 14 – розподіл відповідей респондентів на запитання стосовно залучення університетом студентів до процесу періодичного перегляду освітніх програм та інших процедур забезпечення її якості

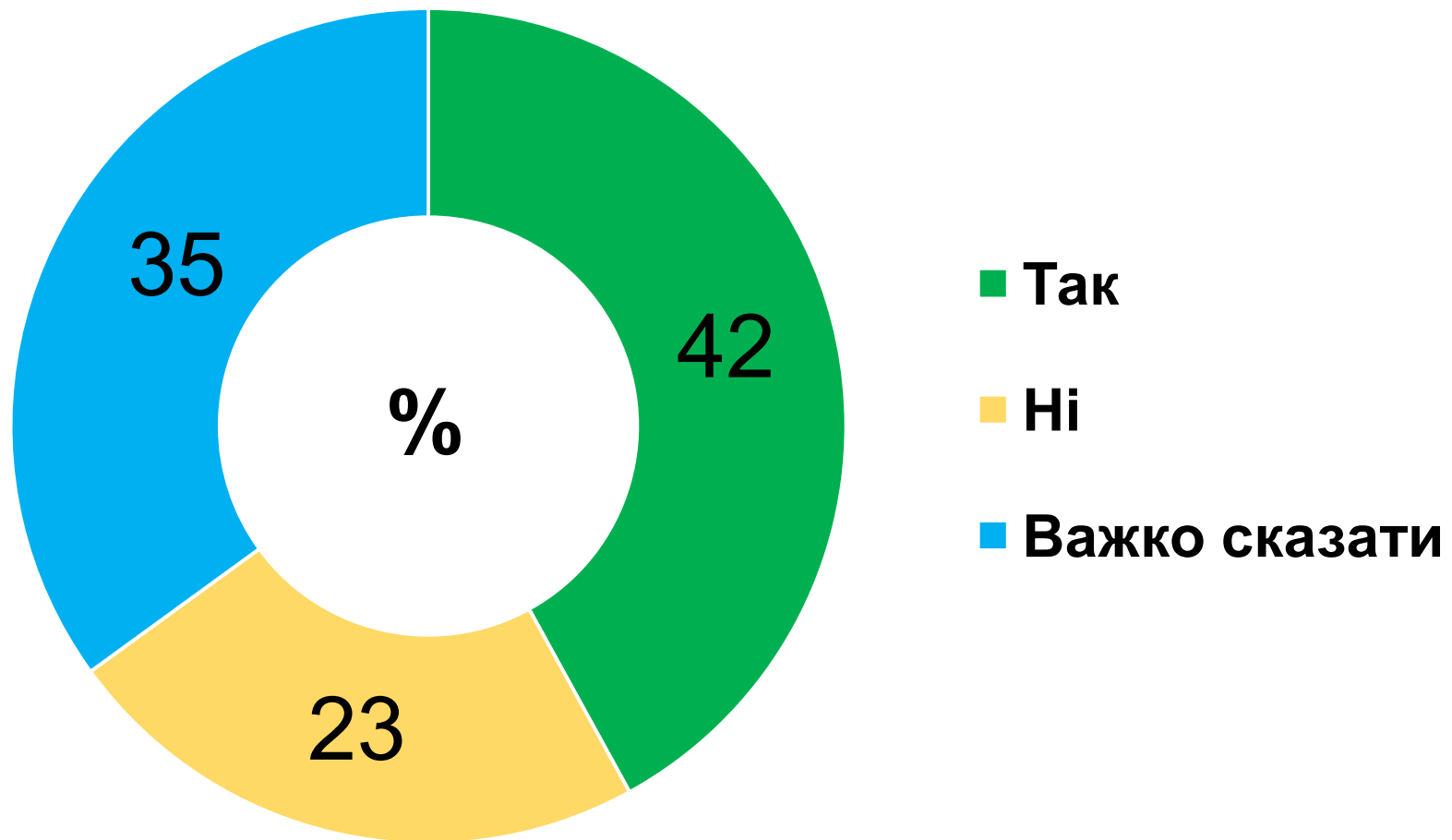

Рисунок 15 – розподіл відповідей здобувачів на запитання щодо приймання участі у створенні та редагуванні навчального розкладу

Проблеми вищої освіти, які, на думку студентів є сьогодні найбільш актуальними (орфографію та пунктуацію збережено)

- Інфляція вищої освіти, низька якість освіти порівнянно з закордонними ВНЗ, відсутність стимулів навчання та отримання вищої освіти, немає дуже значних переваг від отримання вищої освіти;
- Відсутність якісної вищої освіти. Занадто важкий алгоритм вступу. Тестова система оцінювання, замість відкритих питань, створених для виявлення особистої думки студенту. Відсутність очного навчання. Етап переходу між бакалаврським рівнем до магістерського у вигляді вступних екзаменів та диплому, замість звичайного переходу на наступний курс, як на новий навчальний рік;
- Практика роботи; взаємозв'язок в групах, самостійних роботах і отримання потрібних знань. При дистанційному навчанні студент дуже розслаблений і не може сконцентруватися. Наприклад, коли проходиш навчатися в університет, то найважчі пари - це перша й остання. Перша, тому що тобі треба зібратися і сконцентруватися. Остання, тому що хочеться додому, тому що предмет не цікавий випав або щось інше. При дистанційному навчанні сконцентруватися дуже важко навіть після 2-3 пари, хоча ти докладаєш зусиль, щоб втягнутись в навчальний процес, але мимоволі постійно відволікаєшся, або засинаєш навіть якщо ти з камерою;
- що вища освіта не цінуватиметься, як раніше. зараз диплом одержують, просто щоб він був. Немає цінності та зацікавленості йти працювати за фахом;
- Усі проблеми через війну , яка впливає на обставини , можливість студентів думати про освіту як про головне. 2) Абсолютно тупе рішення зі створенням таким іспитів як ЄВІ, ЄФВВ та ЄДКІ. 3) Курсові та дипломні роботи, в тому вигляді в якому вони зараз, в них немає ніякої користі. Наприклад, немає жодного сенсу, окрім витрати часу, коли десятки студентів пишуть ще одного телеграм чат-бота по першому відео з ютуба. Курсові це просто, або великі лабораторні роботи, або частіше це кілька лабораторок, які просто запхали в один файл. 4) Літня практика після перших 2 курсів, не зрозуміло навіщо вона потрібна, бо це просто ще порція з кількох лаб, які нічим не відрізняється від тих, що були під час семестру. Чому просто не додати їх до програми семестру, чи просто не прибрати їх? Виробничої практики під час війни не було, тому важко сказати це плюс чи мінус.

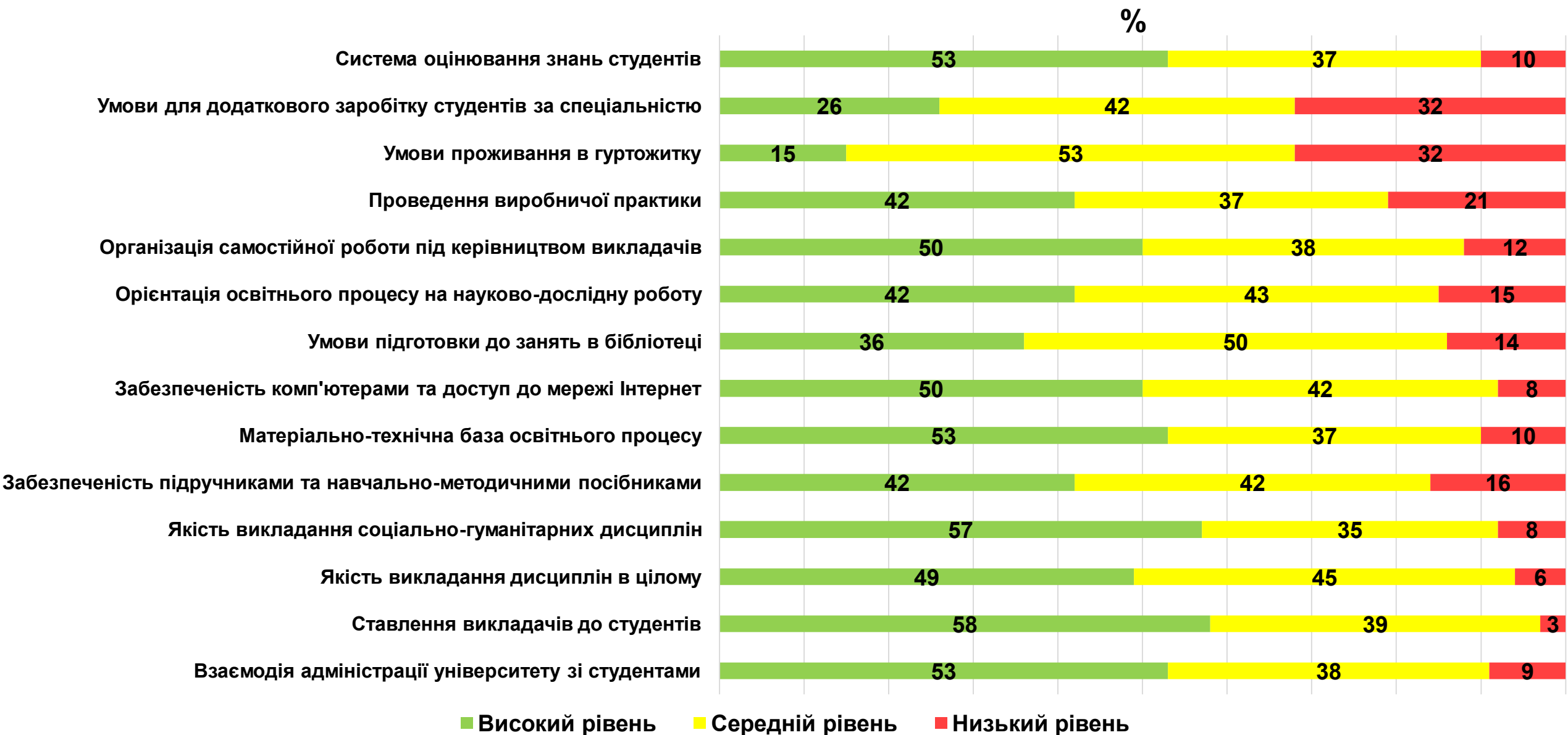

Рисунок 16 – розподіл відповідей серед студентів на запитання щодо того, чи хотіли би вони продовжити навчання за кордоном

Рисунок 17 – погляди респондентів стосовно рівня важливості аспектів освітнього процесу

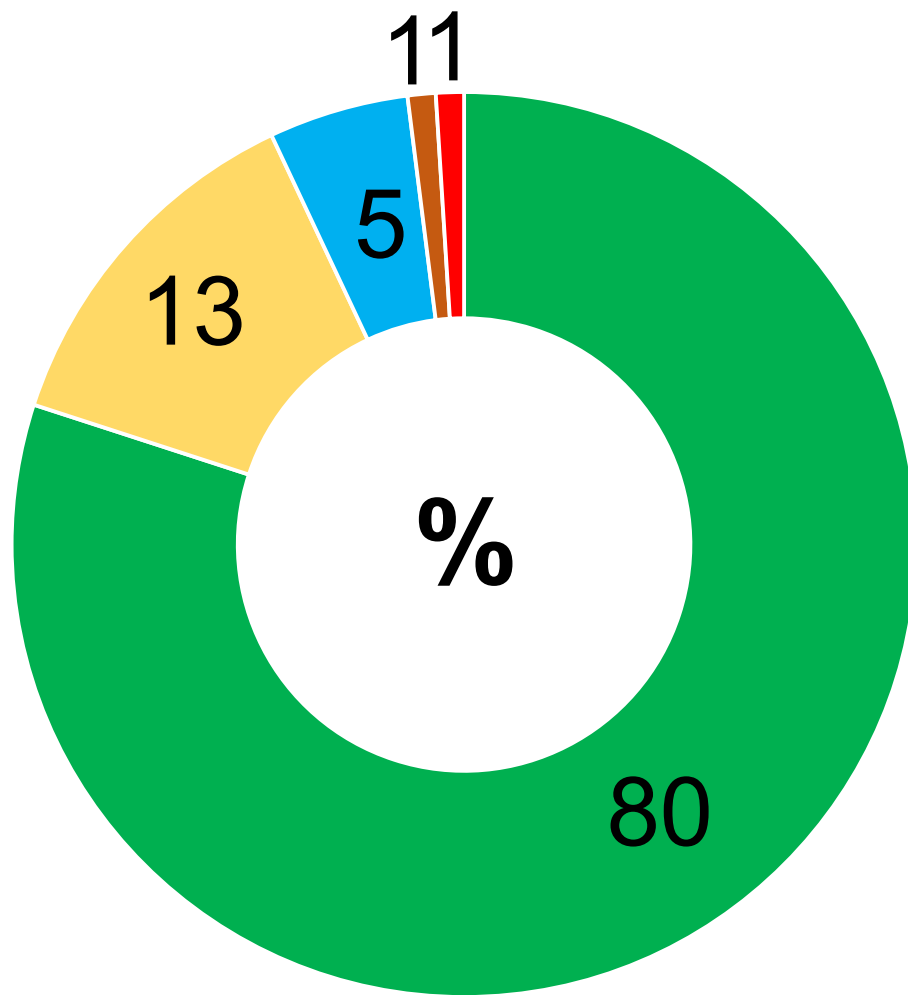

Рисунок 18 – оцінка студентами якості складових університету під час воєнного стану

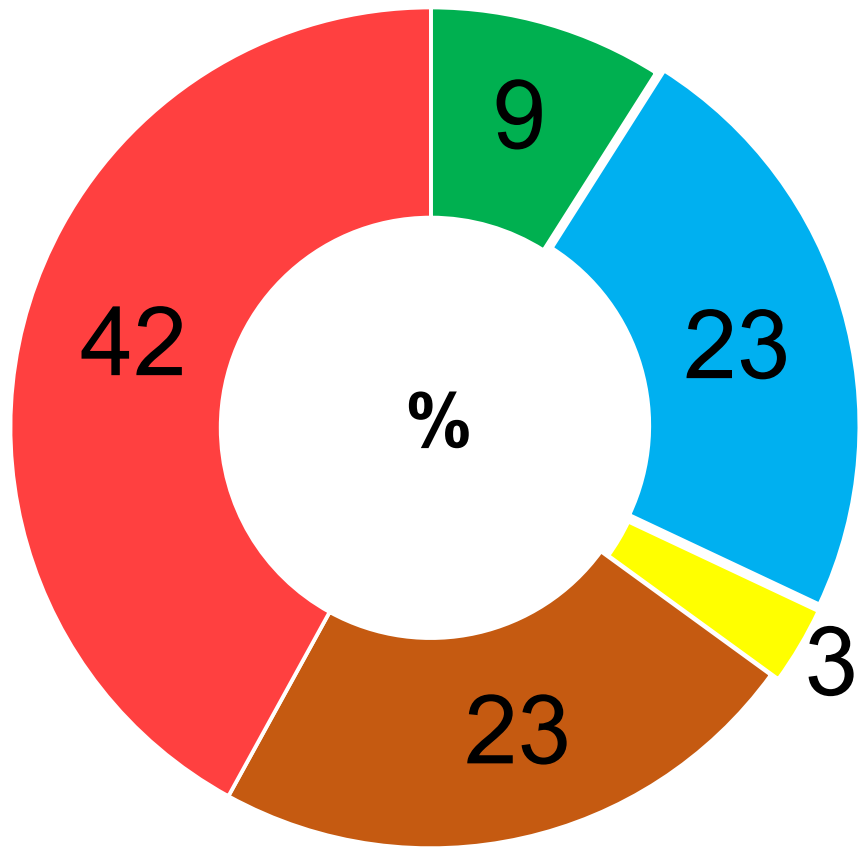
- Цілком об'єктивно
- Майже об'єктивно
- Настільки об'єктивно, наскільки і ні
- Скоріше необ'єктивно
- Зовсім необ'єктивно

Рисунок 19 – погляди студентів стосовно рівня об'єктивності оцінювання знань викладачами

Рисунок 20 – елементи впливу, які студенти використовують при навчанні для побудови власної освітньої траєкторії (респонденти мали змогу обрати декілька варіантів, тому результати можуть перевищувати 100%)

- Так, маю постійну роботу за профілем одержуваної спеціальності
- Маю постійну роботу не за профілем одержуваної спеціальності
- Іноді підробляю за профілем одержуваної спеціальності
- Іноді підробляю, але не за профілем одержуваної спеціальності
- Ні, я не підробляю

Рисунок 21 – розподіл відповідей респондентів на запитання стосовно наявності додаткового заробітку у вільний від навчання час

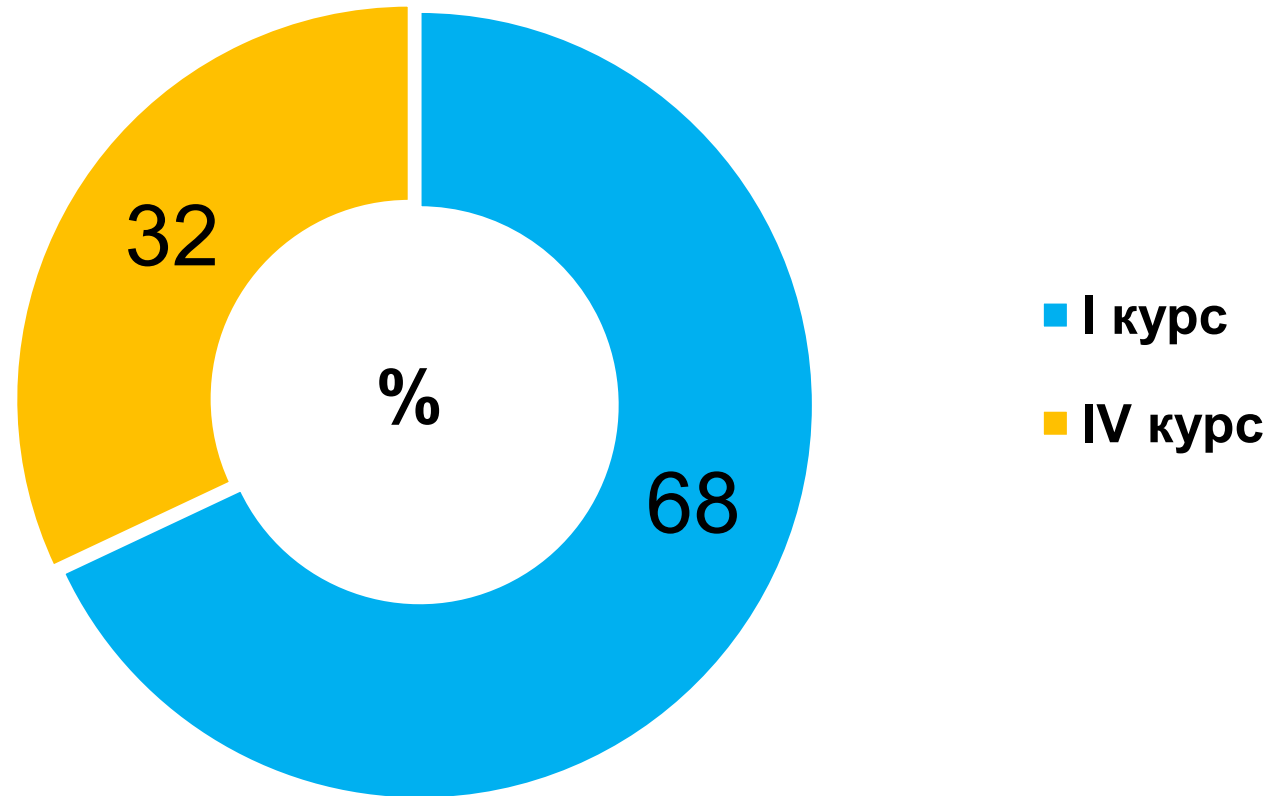
Рисунок 22 – проблеми, які найбільше всього непокоять студентів на даний час (респонденти мали змогу обрати декілька варіантів відповідей, тому результати можуть перевищувати 100%)

Умови, за яких здобувачі вступили би до аспірантури після закінчення навчання (орфографію та пунктуацію збережено)

- За умов стабільного заробітку без загрози навчанню та моєму стабільному рівню життя на наступні кілька років Або відсутність достатньої кваліфікації для отриманої;
- За умов потреби в майбутній діяльності;
- цікавий навчальний план, хороші оцінки з нмт та низький прохідний бал;
- За тих умов, якщо держава дійсно буде заохочена в спеціалістах;
- За умови обізнаності користі отримання цього ступеня, і поєднання навчання з роботою;
- Якби це було цікаво та перспективно, а так отримання аспірантури нічого не дасть, крім відстрочки;
- Тільки через війну, бо там я нічим не зможу допомогти тільки буду 200тим, а тут я і сім'ї допомагаю і кров здаю і доначу;
- Обрав би подальше навчання в аспірантурі, якби мене зацікавила наукова складова моєї спеціальності і подальше співробітництво з університетом;
- Якби це було дійсно необхідно для розвитку як гарного спеціаліста. В іншому випадку лише магістр і досить;
- Я б вступила до аспірантури, якщо б міг робити дослідження у своїй області, отримувати підтримку від наукового керівника та мати фінансове забезпечення;

➤ **Більшість здобувачів зазначили, що не планують вступати до аспірантури, або зовсім не зацікавлені в навчанні в аспірантурі.**

Рисунок 23 – розподіл контингенту респондентів за курсами навчання

Рисунок 24 – факультети та інститути, студенти яких прийняли участь в опитуванні

Рекомендації

Спираючись на дані, що були отримані в ході проведеного соціологічного дослідження, рекомендується:

- Відділу маркетингу аналізувати особливості впливу окремих чинників на вибір університету, факультету та спеціальності абітурієнтами. За результатами проведеного аналізу надати рекомендації завідувачам випускових кафедр та гарантам ОП, щодо особливостей роботи з контингентом під час вступної кампанії;
- Ретельно переглядати та оновлювати навчально-методичне забезпечення, осучаснювати методи навчання, актуалізувати навчально-методичні матеріали;
- Періодично кураторам груп та НПП, з початку навчального року четвертого (третього для скорочеників) курсу проводити профорієнтаційні заходи серед здобувачів вищої освіти стосовно вступу на другий рівень вищої освіти, з метою збереження існуючого контингенту;
- Залучати роботодавців, професіоналів-практиків за відповідними спеціальностями до освітнього процесу; проводити профорієнтаційні заходи разом із роботодавцями щодо майбутнього працевлаштування та кар'єрних можливостей;
- Викладачам переконливо рекомендується записувати свої лекції під час проведення заняття у Microsoft Teams з метою цілодобового доступу до них здобувачів, використовувати інтерактивні методи навчання, відповідні інструменти, які надає MS Teams;
- Викладати вчасно усі необхідні навчально-методичні матеріали на дистанційній платформі Moodle та MS Teams, підтримувати такі матеріали в актуальному стані;
- Звернути увагу на практичну складову: надання практичних навичок у віртуальному середовищі за допомогою тих чи інших програмних продуктів (віртуальні лабораторії, програми-симулятори тощо);
- Викладачам проявляти зацікавленість в успіхах своїх здобувачів, налагоджувати зворотній зв'язок, зробити більш чіткими критерії оцінювання за ОК, роз'яснювати на першому занятті, як буде оцінюватися дисципліна.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!
ВСЕ БУДЕ УКРАЇНА!

